

۱۴

دست‌ها را درست ضد عفونی می‌کنید؟

مریخ، میدان تازه رقابت چین و آمریکا

۱۵

زندگی

پنجشنبه ۹ مرداد ۱۳۹۹ :: شماره ۵۷۱۹

۱۶

خیابان ولی عصر قصه گو شد

تلاش‌ها برای رفع موانع ثبت بلندترین خیابان مشجر ایران در فهرست میراث جهانی ادامه دارد

۱۳ جامعه

حق با شماست

info@amejamdaily.ir

روابط عمومی: ۲۲۲۶۳۱۴۷

جایگاه - سوخت

نوراز تهران:

تعداد جایگاه‌های سوخت گاز مایع در سطح شهر تهران بسیار کم است و این موضوع باعث می‌شود مردم بدون رعایت نکات ایمنی با کیپسول گاز منبع گاز خود را پر کنند.

خودرو - قیمت

شیری از شیراز:

گرانی در بخش خودرو دیگر عادی شده و وزارت صمت نیز به صورت دائم اجازه گران کردن خودرو را به خودروسازان می‌دهد.

ازدواج - پنهانی

طاهری از کرج:

با وجود ممنوعیت برگزاری مراسم جشن عروسی، ولی بعضی از مردم به صورت غیرقانونی مراسم جشن را در باغ‌های اطراف شهر برگزار می‌کنند.

حمایت - تولید

علیزاده از آمل:

نبود حمایت دولت و گران شدن خوراک دام و طیور، باعث خروج بسیاری از تولیدکنندگان از گردونه تولید شد که امیدوارم این موضوع در گرانی گوشت و مرغ تأثیری نداشته باشد.

آزمایش - کرونا

رضی از تهران:

هزینه آزمایش بیماران مشکوک به کرونا بسیار گران است و بسیاری از شهروندان به علت گران بودن این آزمایش، با جان خود بازی می‌کنند.

عابر پیاده - موتور

رحیمی از تهران:

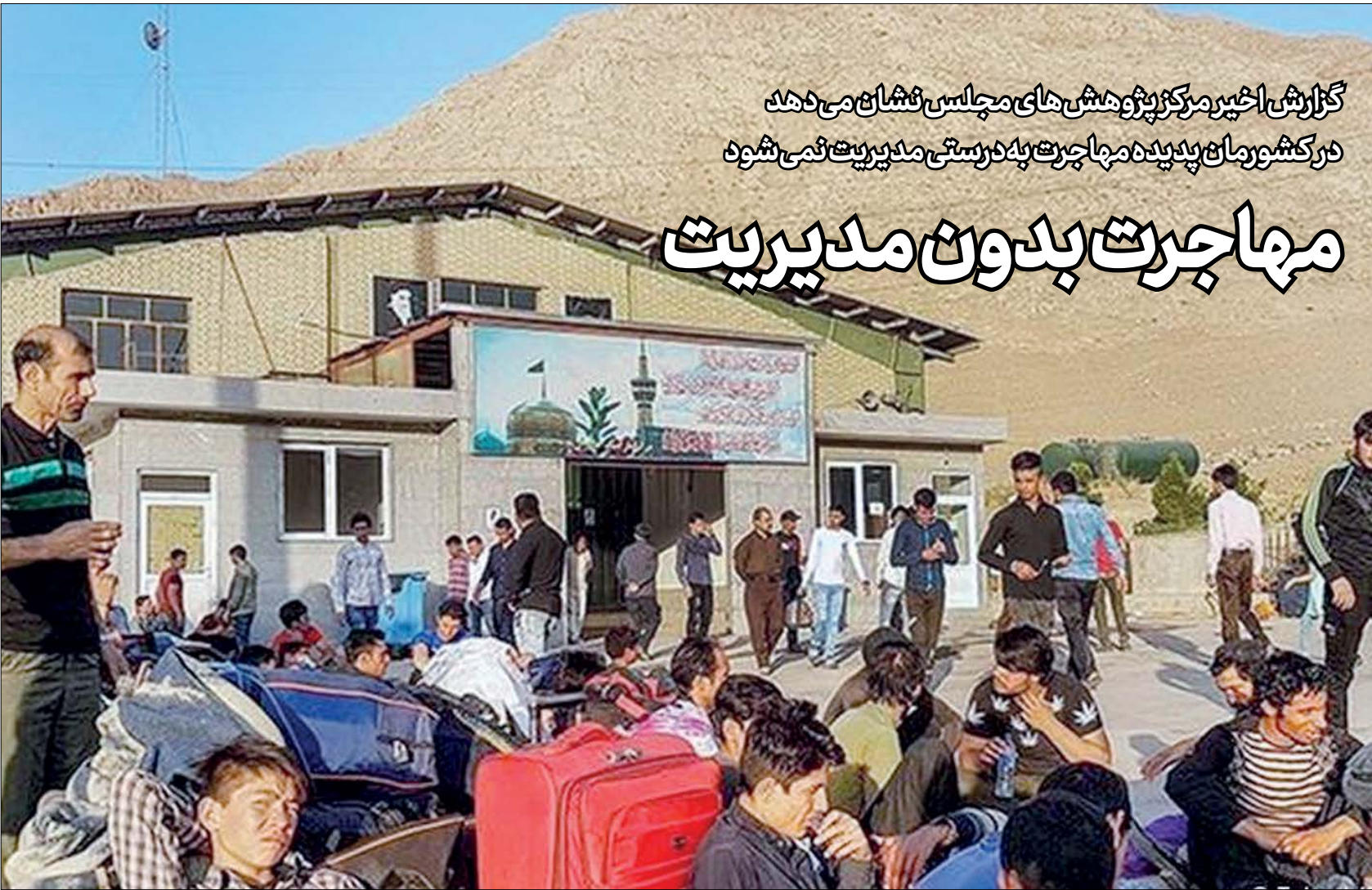
در پیاده‌روی خیابان میرداماد از مترو تا میدان مادر موتورسوارها دائماً در حال تردد هستند که امنیت عابران پیاده را به خطر می‌اندازد، به‌تازگی خودروها هم در پیاده‌رو پارک می‌کنند. از مسئولان می‌خواهیم به این بی‌نظمی و خطری که عابران را تهدید می‌کنند رسیدگی کنند.

جوابیه

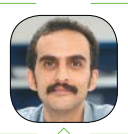
در پی درج پیامی در روز دوشنبه ۱۳۹۹/۴/۲۳ با عنوان «مسدود کردن خیابان باغ پرندگان برای جلوگیری از حضور آوباش» مدیر روابط عمومی شهرداری منطقه ۴ شهر تهران با ارسال نمابری اعلام کرد: انسداد خیابان کوهستان با توجه به اتصال بزرگراه شهید بابایی به خیابان ۳۵ متری استقلال و نقش شریانی بودن آن امکان‌پذیر نیست. ضروری است شهروندان محترم به منظور برخورد با اراذل و آوباش موضوع را از طریق سامانه‌های تلفنی ۱۱۰ و ۱۹۷ پیگیری کنند.

گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد در کشورمان پدیده مهاجرت به درستی مدیریت نمی‌شود

مهاجرت بدون مدیریت

مهاجرت پیشینه‌ای کهن دارد، هرچند طی همه سال‌ها دلایل آن تغییری نکرده است. جنگ و آوارگی، تهدیدهای جانی و رفعت به زندگی در رفاه و آسایش اقتصادی از مهم‌ترین دلایل والیتبه ثابت‌ترین انگیزه‌های مهاجرت در همه این سال‌ها بوده است. روند افزایشی رفعت به مهاجرت در سال‌های اخیر اما شتابی شگفت‌انگیز داشته است. آن‌طور که آمارهای جهانی می‌گویند تنها در سال ۲۰۱۹ تعداد ۲۲۲ میلیون نفر مهاجرت کرده‌اند، یعنی از هر ۲۸ نفر در جهان حالا یک نفر مهاجر است. تفاوت دیگر مهاجرت در گذشته کهن و امروزش در تعریف آن است. به‌طوری‌که اگر در گذشته این پدیده را در حوزه‌های اجتماعی بررسی می‌کردند در نیمه آخر قرن بیستم مهاجرت بایک تعریف سیاسی شناخته می‌شود و البته که بعد از حملات ۱۱ سپتامبر به یک مساله امنیتی تبدیل شده است.

میثم اسماعیلی

جامعه

وقتی درباره مهاجرت حرف می‌زنیم ناخودآگاه آن را مساوی با «فرار مغزها» می‌دانیم. البته که شاید این مساوی‌سازی چندان هم اشتباه نباشد اما این یک سوی بحث مهاجرت است، سوی دیگر آن مهاجرتی است، چیزی که اتفاقاً ایران در آن به لحاظ مهاجرتی کم از مهاجرت ندارد. نگاه غالب اما در همه این سال‌ها نسبت به مهاجرتی نگاهی همراه با زیان بوده است، به نوعی که به مهاجران به چشم سربازی نگاه می‌شده است! حالا مرکز پژوهش‌های مجلس در مطالعه‌ای نسبت به سیاست‌های مهاجرتی کشور آلمان نشان داده است

تعدد مراکز تصمیم‌گیر با رویکردهای متنوع و بعضاً متضاد نسبت به موضوع مهاجرت و همچنین غلبه رویکرد موقتی و کوتاه‌مدت به این موضوع نه تنها منجر به عدم انتفاع از سرمایه‌های انسانی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی این جمعیت میلیونی طی چهار دهه اخیر شده است، بلکه هزینه‌های مالی و بین‌المللی فراوانی نیز به وجه بین‌المللی و منافع ملی کشور وارد ساخته که لزوم توجه هرچه بیشتر به این موضوع را محرز می‌کند. چیزی که در این پژوهش به شکلی آشکار به چشم می‌آید نبود یک «مدیریت مهاجرت» در کشور است.

ایران و مهاجران

مطالعه مرکز پژوهش‌های مجلس معطوف است به بررسی سیاست‌های مهاجرتی کشور آلمان و چرایی موفقیت این کشور و البته ناکامی‌های این سیاست‌ها در ایران. یکی از دلایل این مقایسه شباهت بافت جمعیتی این کشور و ایران و البته مهم‌تر از آن میزان مهاجرت به این کشور است.

بر اساس آمارهای کشور آلمان بین سه کشور مهاجرتی جهان در رتبه دوم قرار دارد. این رتبه از جایی شگفت است که کشور اول مهاجرتی آمریکا با جمعیتی نزدیک به ۳۰۰ میلیون است که حالا ۴۷ میلیون جمعیت مهاجر دارد و آلمان با ۸۳ میلیون نفر جمعیت با ۱۲ میلیون مهاجر در رتبه دوم قرار دارد. مرکز آمار ایران در سرشماری سال ۱۳۹۵ خود جمعیت مهاجران ایران را یک میلیون و ۶۲۰ هزار نفر عنوان کرد که از این تعداد یک میلیون و ۵۸۴ هزار نفر تبعه افغانستان بودند. طی چهار دهه گذشته تعداد مهاجران تبعه افغانستان در ایران بیش از سه میلیون نفر بوده است. این تفاوت تعداد را می‌توان از گفته‌های مسئولان هم متوجه شد. در سال

وجود نداشته است. در حالی که گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد کشور آلمان با سیاست‌گذاری بلندمدت و درست توانسته از تهدیدی به نام مهاجران فرصت‌بزرگی بسازد و آن را در شکوفایی اقتصادی این کشور به کار ببندد. به نوعی کشور آلمان وقتی نیاز به نیروی کار ارزان داشت سیاست‌های مهاجرت خود در برابر کارگران ارزان را تسهیل کرد. در مرحله بعدی کارگرانی دارای مهارت بالا جذب کرد و وقتی با نرخ پایین زادوولد و افزایش جمعیت سالمند روبه‌رو شد سیاست‌های مهاجرتی‌اش را در پرکردن این خلأ اجرا کرد. این سیاست‌ها در سال‌های اخیر اقتدر کمک‌کننده بود که بر اساس گزارش رئیس کمیساری عالی سازمان ملل متحد در امور پناهندگان ایران، ۴۱ درصد پناهجویان افغانستانی که در موج سال ۲۰۱۵ به خاک اروپا وارد شده بودند مستقیم از ایران مهاجرت مجدد کرده‌اند.

آلمان چه کرد که ما نکردیم؟

نکته مهمی که در تدوین سیاست‌های دولت آلمان در قبال مهاجران به آشکارا دیده می‌شود، نگاه درازمدت به آنان بر مبنای منافع ملی است. به نوعی که سرمایه‌های انسانی اثر اثر رویکردهای مقطعی و موقتی به حوزه مهاجرت به هدر نخواهند رفت. این دغدغه از طریق فیلترهای گزینشی متعدد از جمله افزایش کنترل‌های مرزی و مقررات ورود به کشور، تعبیه سامانه کنترلی دقیق در ثبت اطلاعات افراد تازه‌وارد در یک پایگاه داده واحد و مرکزی، غربال افراد واجد شرایط برای تداوم حضور در کشور، اخراج متقاضیان در صورت عدم احراز شروط لازم، سرمایه‌گذاری درازمدت بر افراد انتخاب شده در حوزه‌های آموزشی، بهداشتی و جامعه‌پذیرکردن مهاجران با تأکید بر کودکان و نوجوانان در راستای الزامات زندگی شهری در فرهنگ آلمانی حاصل شده است. در حقیقت دولت آلمان تلاش همه‌جانبه‌ای را به صورت مستقیم و غیرمستقیم از طریق رسانه‌های جمعی، مدارس و

فرصتی که تهدید شد

وقتی حرف از مهاجرت پیش می‌آید ناخودآگاه و طبق یک کلیشه اشتباه ذهنی فکر می‌کنیم این مهاجرت‌ها به کشورهای پیشرفته صورت گرفته است. وقتی سال ۲۰۱۵ موج شدید مهاجرت در پشت مرزهای اروپا روی تصاویر اخبار روزانه جهان نقش می‌بست، این ذهنیت قوی‌تر شد اما جالب است بدانید همین حالا بیشترین میزان پناهجویان جهان در کشورهای درحال توسعه جای دارند. آمارها نگاه دقیق‌تری به این وضعیت دارند و به‌گواه داده اعداد حالا ۸۶ درصد از پناهندگان در کشورهای با درآمد سرانه متوسط و ضعیف هستند. به همین دلیل است که ایران حالا یکی از مقاصد مهاجرت محسوب می‌شود. اما آنچه مشخص است این‌که طی چهار دهه گذشته سیاست ثابت و صحیحی در رابطه با مهاجرتی در ایران

وقتی جذابیتی برای نخبه‌ها نداریم

زندگی +

«فرار مغزها» کلدواژه آشنایی بین جوانان ایرانی است. همچنین ذهنیتی وجود دارد که ایران را در دسته کشورهای مهاجرت‌فرست جهان قلمداد می‌کند، در حالی که در شاخص جریان باقوه مهاجرت جوانان ایران رتبه ۷۷ را میان ۱۵۰ کشور دارد. به این مفهوم که وضعیت ایران در شاخص جریان باقوه مهاجرت قابل قبول و خوب است و به هیچ عنوان ایران جزو کشورهای دارای آمار بالای مهاجرت قرار ندارد. اما سوی دیگر این آمارها نشان می‌دهد ایران در شاخص جریان باقوه جذب استعدادها جایگاه مناسبی ندارد. در شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعدادها که توسط مجمع جهانی اقتصاد منتشر شده است، شاخص‌هایی چون توانمندسازی، رشد، جذب، باز بودن راه خارجی و داخلی، نگهداشت استعدادها، مهارت‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌های قابل کاربرد در سطح جهانی مورد توجه قرار گرفته است که در این شاخص نیز کم بین ۱۵۰ کشور انجام شده است، ایران رتبه ۷۲ را کسب کرده است.

سیاست‌های عمومی در جهت تربیت مهاجران بر اساس نیازهای ملی خود و همچنین ترغیب غیرمستقیم افراد به ادغام با الزامات جامعه جدید انجام می‌دهد که این نکته می‌تواند یکی از مهم‌ترین درس‌آموخته‌های مورد نیاز برای سایر کشورهای مهاجرتی‌ر ایران باشد.

رسانه‌ها بازوی مدیران

گزارش تازه مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد در راه مدیریت مهاجرت یکی از مهم‌ترین نقاط قوت سیاست‌گذاری‌های مهاجرتی در کشور آلمان، نقش بسیار کلیدی رسانه‌ها و صنعت تبلیغات در شکل‌دهی به تصویر مثبت، بشردوستانه و مؤثر دولت آلمان در حوزه مهاجرت و پناجویی است. در حقیقت دولت آلمان مانند اکثر کشورهای مهاجرتی‌ر رسانه‌های مکتوب و غیرمکتوب خود را به شکل همه‌جانبه‌ای بسیج کرده تا به انعکاس گسترده فعالیت‌های دولتی و غیردولتی در قبال پناهجویان بپردازند. این عمل به‌صورت برنامه‌ریزی شده و در چارچوب استراتژی رسانه‌ای دولت آلمان برای تصویرسازی مثبت از عملکرد خود در عرصه مهاجرت صورت می‌گیرد.

این در حالی است که ایران طی چهار دهه گذشته پذیرای میلیون‌ها مهاجر قانونی و غیرقانونی افغانستانی و عراقی بوده ولی فعالیت‌ها و هزینه‌هایی که دولت در ابعاد مختلف برای گروه‌های هدف صورت داده هیچ‌گونه نمود رسانه‌ای نداشته است. سال‌ها پذیرایی از مهاجران و دادن خدمات مختلف به آنها به تدوین و مستندکردن خدمات و فعالیت‌های حمایتی سازمان‌های مسئول در قبال مهاجران و تعامل سازنده این سازمان‌ها با رسانه‌ها و مراکز آکادمیک در جهت تنویر افکار عمومی جهانی نیازمند است. این عمل به بهبود تصویر ایران در عرصه بین‌المللی و افزایش جذب کمک‌های مالی سازمان‌های بین‌المللی خواهد انجامید. اتفاقی که دولت آلمان به عنوان یکی از ثروتمندترین کشورهای صنعتی جهان با درآمد سرانه بالا در سال ۲۰۱۵ به شدت از آن بهره برد و با جریان‌سازی گسترده رسانه‌های مکتوب و تصویری، حضور جمعیت تقریبی یک میلیون پناهجو به عنوان «بحران» قلمداد شد و بخش مهمی از هزینه‌های اسکان و خدمات حمایتی پناهجویان را سازمان‌ها و اهداکنندگان بین‌المللی پوشش دادند. این درحالی است که ایران بیش از چهار دهه میزبان جمعیت میلیونی اتباع افغانستانی است که نه تنها بر رسانه‌ای مناسبی در جهت منابع ملی کشور نداشته، بلکه آن‌طور که تقی قائمی، مدیرکل پیشین اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور گفته بود: «حدود یک میلیون مهاجر قانونی و حدود دو میلیون مهاجر غیرقانونی در ایران زندگی می‌کنند که فقط ۳ درصد از آنها در کمپ‌ها بوده و مابقی در شهرها زندگی می‌کنند اما حمایت‌های بین‌المللی فقط برای آن مقدار کمی که در کمپ‌ها زندگی می‌کنند، تعلق گرفته است.»

یادداشت:

بهرام صلاواتی

مدیر رصدخانه

مهاجرت ایران

به جای تاسف

مدیریت کنیم

مهاجرت به‌خصوص مهاجرت‌های بین‌المللی بدل به امری بسیار متداول در جهان امروز شده است؛ چرا که تقریباً هیچ کشوری در جهان یافت نمی‌شود که با پدیده مهاجرت نیروی انسانی به خارج یا ورود به داخل کشور خود مواجه نباشد و همه کشورها با درجات مختلفی از این پدیده مواجه هستند. اما وجه تمایز کشورها در زمینه مهاجرت، نوع مواجهه آنها با موضوع و نحوه مدیریت آن است. واقعیت آن است که چنانچه برنامه و رویکرد منسجمی برای کنترل و مدیریت پدیده مهاجرت توسط نظام حکمرانی و جامعه (فرستنده و گیرنده) وجود نداشته باشد، مهاجرت ورودی و خروجی هر دو تبدیل به بحران و چالش اساسی برای کشورها خواهد شد. با نگاه واقع‌بینانه به موضوع مهاجرت، متوجه خواهیم شد که کشوری همچون ایران که با انباشت سرمایه‌های عظیم انسانی مخصوصاً در دو دهه اخیر روبه‌روست، به‌طور طبیعی با پدیده خروج بخشی از این حجم نیروی انسانی انباشته مواجه بوده و خواهد بود؛ چرا که تا زمانی که ظرفیت جذب و به‌کارگیری کامل این حجم از نیروی انسانی در داخل کشور مهیا نباشد، یا ما با هدررفت سرمایه انسانی در داخل روبه‌رو خواهیم شد یا بخشی بر اثر فشارهای اقتصادی و اجتماعی از کشور خارج خواهند شد.

اما نکته حائز توجه این است که فارغ از کمیت و کیفیت خروج سرمایه‌های انسانی از کشور، جامعه و سیستم حکمرانی کشور چه ظرفیت‌سازی در زمینه مدیریت مهاجرت در کشور صورت داده است؟ متأسفانه پاسخ این سوال، خیلی روشن و دلگرم‌کننده نیست. در واقع رویکرد جامعه و نظام حکمرانی بیشتر برخاسته از احساس تاسف و خسران ناشی از خروج سرمایه‌های انسانی بوده است تا این‌که یک رویکرد عمل‌گرایانه منطبق بر واقعیات باشد. رویکرد انفعالی در زمینه مهاجرت در سیستم حکمرانی کشور با شدت بیشتری قابل مشاهده است. برای تأیید این انفعال صرفاً اشاره به این موارد کفایت می‌کند که ما متأسفانه در کشور هیچ نهاد تخصصی، مرکز آموزشی و پژوهشی، اندیشکده و هیچ ردیف بودجه‌ویژه مدیریت و حکمرانی مهاجرت در کشور نداریم.

نکته کلیدی این است که با در نظر گرفتن اهمیت و شدت روزافزون موضوع مهاجرت در کشور و دنیا، اول از همه ما نیازمند یک تغییر رویکرد اساسی در کشور نسبت به موضوع مهاجرت به‌خصوص فاصله گرفتن از زاویه دید احساسی و خسرانی هستیم. دوم این‌که نیازمند شکل دادن نهادهای تخصصی در زمینه مدیریت مهاجرت‌های خروجی-بازگشتی و همچنین تقویت برنامه‌های پشتیبان در این حوزه در کشور هستیم. در چنین شرایطی می‌توان امیدوار بود که روزی به‌جای تاسف زاید‌الوصف به مهاجرت سرمایه‌های انسانی کشور، شاهد بهره‌مندی از ظرفیت‌ها و مزایای مهاجرت در کشور همانند سایر کشورهای جهان باشیم.